

Lähettilä: Mantere Eero (PRH) <eero.mantere@prh.fi>
Lähetetty: 25. elokuuta 2016 9:36
Vastaanottaja: Valtiovarainministerio VM; Ijäs Niko VM; Halonen Juha VM
Kopio: PRH kirjaamo1
Aihe: VM138:00/2015; talousarviolain muuttaminen

PRH/3484/05/2016

Viitaten VM:n lausuntopyyntöön 6.7.2016 (VM138:00/2015) valtion talousarviolain muuttamisesta Patentti- ja rekisterihallitus (PRH) toteaa seuraavaa:

PRH on jo käytännössä siirtänyt palvelukeskukselle huomattavan osan talous- ja henkilöstöhallinnon tehtävistä. Saatujen kokemusten perusteella PRH katsoo, että esitysluonnoksessa mainitut säästömahdollisuudet ovat tuskin tulevat toteutumaan. Käytännössä palvelukeskuksen laskuttamat kustannukset ovat nykyisin suuremmat kuin näiden tehtävien hoitamisesta viraston omana toimintana tai ostopalveluna aiheuttaisi. Lisäksi esim. palkanlaskennassa palvelukeskus ei vastoin odotuksia ole juurikaan vähentänyt viraston oman työ määrää, virhetilanteita esiintyy aivan liian usein, näitä virheitä joudutaan PRH:ssa korjaamaan ja palvelukeskus ei kykene itsenäisesti tekemään virkaehtosopimuksen tulkintaan liittyviä päätöksiä. PRH:lla ei myöskään palvelukeskuksen asiakkaan ole mitään mahdollisuuksia vaikuttaa siihen, kuinka paljon palvelukeskus virastolta laskuttaa. Esimerkiksi vuonna 2016 laskutus henkilöstöasioiden hoidosta on nousemassa noin 30 prosenttia.

PRH katsoo, että tehtävien ja henkilöstön siirroissa siirrot pitää tehdä ensisijaisesti siten, että ensin siirretään henkilöitä niistä virastoista, joissa on vielä kirjanpitäjä-nimikkeillä olevia henkilöitä tai virasto ei ole edes liittynyt täydellisesti PASO2:n mukaisesti Palkeiden asiakkaaksi. Tehtävien siirroissa lähtökohtana pitää olla todellinen tuottavuus eikä pelkästään hallitusohjelman noudattaminen. Kaksinkertaista työtä on aina pyrittävä välttämään. Lisäksi virastoilla tulee olla nykyistä parempi mahdollisuus vaikuttaa palvelukeskuksen laskutukseen.

Esitysluonnoksessa esitetty lähtöluku 187 htv, josta pitäisi siirtää vähintään 2/3 kirjanpitotehtäviä palkeille on jo 5 vuotta vanha. Vuonna 2011 tehdyn tavoitteen perusteena oli Kiekun mahdollisuuksien hyödyntäminen kirjanpito- ja palkanlaskennantehtävien siirrossa. Ennen siirtoja täytyy kuitenkin tehdä objektiivien arvio, kuinka paljon Kieku on tosiasiaa helpottanut virastojen talous- ja henkilöstöhallinnon hoitamista. Kieku jäi monelta osalta keskeneräiseksi, siinä ei ole mm. kustannuslaskentaa, budjetointia eikä raportointikaan ole kovin käyttäjäystävällinen. Lisäksi tietojen mm. laskutusaineiston siirrossa Valtorin kautta on koko ajan ongelmia, jotka työllistävät kirjanpitoa.

Virastoille täytyy turvata poikkeustapauksissa todellinen mahdollisuus jättää joitakin osia palvelutuotannostaan siirtämättä Palkeille. Tästä sopiminen pitäisi jättää palveluntuottajan ja asiakkaan väkiseksi sopimusasiaksi. Valtiokonttorilla ei ole todellista kompetenssia tehdä päätöksiä lupakäytännön kautta (VK toimii tässä mallissa käytännössä vain Palkeiden kannan vahvistajana).

Jos virastossa jonkun taloushallinnon tehtäväalueen osalta kehitetään automatisoitu ratkaisu, silloin automatisoinnin kautta jo tehostettua työtä on turha siirtää vastuunjakotaulukossa Palkeille. Jos jokin tehtäväkokonaisuus siirretään vastoin viraston tahtoa palkeille (mm. ostolaskujen tiliöinti), silloin vastuun kirjanpidon oikeellisuudesta täytyy säädösten avulla siirtää Palkeille eikä jättää pelkästään viraston hyväksyjien vastuulle. Tämä periaate tulisi sisällyttää nimenomaisesti talousarviolakiin eikä jättää vastuukysymystä sopimusten tai Valtiokonttorin ohjeiden varaan.

Eero Mantere

Yljohtaja
PRH